

Bruselj, 1. september 2023
(OR. en)

12101/23
ADD 1
LIMITE
PV CONS 39
RELEX 950

OSNUTEK ZAPISNIKA
SVET EVROPSKE UNIJE
(Zunanje zadeve)
20. julij 2023

KAZALO

Stran

Nezakonodajne dejavnosti

3.	Aktualne zadeve	3
4.	Agresija Rusije v Ukrajini	3
5.	Turčija.....	3
6.	Zunanjepolitična razsežnost gospodarske varnosti.....	3
7.	Razno	3
PRILOGA – Izjave za zapisnik Sveta.....		4

Nezakonodajne dejavnosti

3. Aktualne zadeve

Svet je obravnaval zadeve v zvezi s Kitajsko, odnosi med EU in CELAC (Skupnost latinskoameriških in karibskih držav), Armenijo in Azerbajdžanom, bližnjevzhodnim mirovnim procesom in Tunizijo.

4. Agresija Rusije v Ukrajini

izmenjava mnenj

Svet je izmenjal mnenja o odzivu EU z vidika agresije Rusije v Ukrajini.

5. Turčija

izmenjava mnenj

Svet je izmenjal mnenja o Turčiji.

6. Zunanjepolitična razsežnost gospodarske varnosti

izmenjava mnenj

Svet je izmenjal mnenja o zunanjepolitični razsežnosti evropske strategije za gospodarsko varnost.

7. Razno

Svet se je seznanil z informacijami Romunije o njeni kandidaturi za sodnika Meddržavnega sodišča (dokument 11830/23), Avstrije, Češke in Slovaške o obisku Severne Makedonije 13. julija (dokument 11844/23) ter Nemčije in Danske o podnebni diplomaciji (dokument 11995/23).

Točka, ki se obravnava v ožji sestavi

Izjave k nezakonodajnim točkam pod „A“ iz dok. 11816/23

K točki 7 s

seznama točk pod

„A“:

Sklep Sveta o podpisu in začasni uporabi Sporazuma o partnerstvu EU

OAKPD

sprejetje

IZJAVA AVSTRIJE

„Avstrija je pripravljena podpreti predlagani pristop, vendar mora v zvezi s tem poudariti, da se lahko iz ustavnih razlogov Sporazum o partnerstvu med Evropsko unijo in njenimi državami članicami na eni strani ter članicami Organizacije afriških, karibskih in pacifiških držav (OAKPD) na drugi strani na podlagi mednarodnega prava začasno uporablja šele od dneva, ko Generalni sekretariat Sveta Evropske unije kot depozitarja Sporazuma uradno obvesti o dokončanju notranjih postopkov, potrebnih za začetek veljavnosti Sporazuma.“

IZJAVA KOMISIJE

„1. Komisija je seznanjena z namero Sveta, da sprejme sklep o spremembi predloga Komisije o podpisu, v imenu Evropske unije, in začasni uporabi Sporazuma o partnerstvu med Evropsko unijo na eni strani ter članicami Organizacije afriških, karibskih in pacifiških držav (OAKPD) na drugi strani (COM(2021) 312 final), da bi se navedeni sporazum o partnerstvu, ki se nanaša samo na EU, spremenil v mešani sporazum.

2. Poleg tega prepoznava politično potrebo, da se navedeni sporazum o partnerstvu podpiše čim prej.

3. Vendar vztraja pri svoji pravni oceni glede tega, da se navedeni sporazum o partnerstvu nanaša samo na EU, proti tej oceni pa niso bili predloženi nobeni pravni argumenti.

4. Zato se Komisija ne strinja s tem, da se določbe iz novega člena 4 Sporazuma izključijo iz začasne uporabe, ker domnevno ne spadajo v pristojnost Unije. Kar je še pomembneje, Komisija meni, da Svet ni pristojen za vsebinsko spreminjanje besedila sporazuma, priloženega predlogu za sprejetje sklepa o podpisu sporazuma. Pogajalec je tisti, ki ima izključno pristojnost, da se pogaja o besedilu sporazuma in ga Svetu predloži v podpis.

5. Komisija si za zagotovitev spoštovanja določb Pogodb pridržuje pravico do uporabe vseh pravnih sredstev, ki so ji na voljo, če bi bilo to potrebno.“

IZJAVA MADŽARSKE

„Sprejetje akcijskega programa Mednarodne konference o prebivalstvu in razvoju ter Pekinških izhodišč za ukrepanje s četrte svetovne konference o ženskah je zaznamovalo izjemno soglasje. Omenjena dokumenta sta uveljavljanje človekovih pravic postavila v središče razvoja, njuno sprejetje pa je že omogočilo pomembne dosežke na področju zdravstva, enakosti med moškimi in ženskami ter izobraževanja. To so ključna področja agende za trajnostni razvoj do leta 2030, katere temeljna načela so splošno spoštovanje človekovih pravic in dostojanstva, pravne države, pravičnosti, enakosti in nediskriminacije.

Madžarska ostaja predana svojim zavezam na področju človekovih pravic, vključno z zaščito in spodbujanjem pravic žensk ter enakosti med moškimi in ženskami, v skladu z madžarsko ustavo ter primarnim pravom, načeli in vrednotami Evropske unije, pa tudi zavezami in načeli na podlagi mednarodnega prava. Poleg tega je enakost žensk in moških kot temeljna vrednota zapisana v Pogodbah Evropske unije, zlasti v členu 2 PEU in členu 8 PDEU. Madžarska v skladu z navedenim in nacionalno zakonodajo razlaga pojem „spol“ (angl. *gender*) kot sklicevanje na biološki spol (angl. *sex*) in pojem „enakost spolov“ (angl. *gender equality*) kot sklic na enakost med moškimi in ženskami.

Dejavno si prizadeva za udejanjanje akcijskega programa Mednarodne konference o prebivalstvu in razvoju, Pekinških izhodišč za ukrepanje ter Agende 2030 in njenih ciljev trajnostnega razvoja, ki so tudi temeljni dokumenti na področju spolnega in reproduktivnega zdravja ter reproduktivnih pravic. Ugotavlja, da na mednarodni ravni in tudi v Evropski uniji ni enotne pravne opredelitve izraza „spolno in reproduktivno zdravje ter pravice“ in z njim povezanih vprašanj, kot so „celovite informacije in izobraževanje o spolnem in reproduktivnem zdravju“. Poleg tega se tema nanaša na pravne opredelitve, ki so v izključni pristojnosti držav članic. Zato Madžarska ta vprašanja razlaga in spodbuja v okviru Agende 2030, akcijskega programa Mednarodne konference o prebivalstvu in razvoju, Pekinške deklaracije in Pekinških izhodišč za ukrepanje ter v skladu s svojo nacionalno zakonodajo. V zvezi s tem ugotavlja, da mednarodnih tehničnih smernic Unesca o spolni vzgoji, na katere se sklicuje Sporazum, ni sprejela niti EU niti vse njene članice, zato jih nikakor ni mogoče obravnavati kot del pravnega reda EU. Madžarska se strinja s podpisom in začasno uporabo Sporazuma, pri čemer se razume, da zgolj sklicevanje v Sporazumu na te mednarodne tehnične smernice Unesca ne spreminja pravnega položaja v zvezi s tem, ne ustvarja precedensa v zvezi s prihodnjimi sklicevanji v drugih mednarodnih sporazumih ali dokumentih EU in nikakor ne določa, da bi bile tehnične smernice za pogodbenice zavezujoče. Poleg tega Madžarska tudi na splošno meni, da sprejetje tega dokumenta ne bi moglo ustvarjati pravnega precedensa glede razlage spolnega in reproduktivnega zdravja ter pravic.

Glede na to, da so nezakoniti migracijski tokovi tesno povezani z različnimi oblikami organiziranega kriminala, ki ogrožajo vse države in zahtevajo celovit pristop k obravnavanju migracijskih tokov, Madžarska meni, da je treba v Sporazumu sklicevanja na upravljanje migracij razumeti kot omejevanje mešanih migracijskih tokov v kontekstu člena 79(1) PDEU, tj. le ob doslednem spoštovanju tam navedenega cilja preprečevanja nezakonitega priseljevanja in okrepljenega ukrepanja za boj proti njemu, pa tudi pravice držav članic iz člena 79(5) PDEU, v skladu s katerim to ne vpliva na pravice držav članic, da določijo število državljanov tretjih držav, ki jim je dovoljen vstop. To ne posega v splošno politiko Madžarske, katere cilj je nezakonite migracije zaježiti in jih ne zgolj upravljati.

V zvezi s sklicevanji na varne, urejene in zakonite migracije ter Globalni dogovor o varnih, urejenih in zakonitih migracijah v Sporazumu Madžarska ugotavlja, da tega globalnega dogovora ni sprejela niti EU niti vse njene članice, zato ga nikakor ni mogoče obravnavati kot del pravnega reda EU. Madžarska se strinja s podpisom in začasno uporabo Sporazuma, pri čemer se razume, da navedena sklicevanja v Sporazumu ne spreminjajo pravnega položaja v zvezi s tem, ne ustvarjajo precedensa v zvezi s prihodnjimi sklicevanji v drugih mednarodnih sporazumih ali dokumentih EU in nikakor ne določajo, da bi bil ta globalni dogovor za pogodbenice zavezujoč.“

IZJAVA IRSKE

„Irska opozarja, da določbe prihodnjih specifičnih sporazumov, ki bi se jih pogodbenice odločile v okviru tega sporazuma skleniti na področju svobode, varnosti in pravice in bi jih EU sklenila v skladu z naslovom V tretjega dela Pogodbe o delovanju Evropske unije, ne bi zavezovale Irske, razen če EU skupaj z Irsko glede na njene prejšnje dvostranske odnose Organizacijo afriških, karibskih in pacifiških držav uradno obvesti, da so taki specifični sporazumi postali zavezujoči za Irsko kot del EU v skladu s Protokolom št. 21 o stališču Irske glede območja svobode, varnosti in pravice, ki je priložen Pogodbi o Evropski uniji in Pogodbi o delovanju Evropske unije.

Podobno velja, da vsi naknadni notranji ukrepi EU, ki bi bili sprejeti v skladu z navedenim naslovom zaradi izvajanja tega sporazuma, ne bi zavezovali Irske, razen če ta uradno sporoči, da v skladu s Protokolom št. 21 želi sodelovati pri takšnih ukrepih ali jih sprejeti.“

IZJAVA POLJSKE

„Osnutek prihodnjega cotonoujskega sporazuma je nezdržljiv s Pogodbo o Evropski uniji, Pogodbo o delovanju Evropske unije in Listino o temeljnih pravicah, saj nadomešča načelo „enakosti žensk in moških“, kot je izraženo v Pogodbah, z izrazom „enakost spolov“, ki ga Pogodbi ne poznata. Na mestih, kjer se Sporazum sklicuje na „enakost spolov“, bo Poljska to načelo razlagala kot načelo enakosti žensk in moških v skladu s členoma 2 in 3 PEU ter členom 23 Listine o temeljnih pravicah. Poleg tega Poljska izraz „spol“ (angl. *gender*) v tem sporazumu, ki ga v Pogodbah ni, razume kot sklicevanje na „spol“ (angl. *sex*) v skladu s členom 10, členom 19(1) in členom 157(2) in (4) PDEU.

Poljska reproduktivne pravice in druge pravice, ki izhajajo iz njih, so z njimi sinonimne ali njim podobne, razume samo kot ukrepe, katerih cilj je lahko neposredno podpreti in rešiti zdravje in človeško življenje, zato nasprotuje temu, da bi iz tega splav in uporaba kontracepcije izhajala kot obliki spodbujanja zdravja, načrtovanja družine ali zagotavljanja človekovih pravic. Splav ni človekova pravica, temveč oblika odvzema pravice do življenja.

Poljska tako imenovano „spolno vzgojo“ razume kot vzgojo, prilagojeno starosti in vsebini, v skladu z ustreznim poljskim pravom in učnimi načrti, ki temeljijo na njem.“

IZJAVA PORTUGALSKE

„Ob upoštevanju načela delitve pristojnosti med Evropsko unijo in njenimi državami članicami, kot je opredeljeno v Pogodbah, sklep Sveta o odobritvi podpisa, v imenu Evropske unije, in začasne uporabe Sporazuma o partnerstvu med Evropsko unijo in njenimi državami članicami na eni strani ter članicami Organizacije afriških, karibskih in pacifiških držav na drugi strani ne vpliva na avtonomijo Portugalske republike pri odločanju o mednarodnih zadevah, ki so v njeni izključni pristojnosti, zaveze v zvezi z njimi pa so odvisne od dokončanja notranjih postopkov odobritve v skladu z ustavnimi načeli in pravili.“

IZJAVA MADŽARSKE

„Madžarska priznava in spodbuja enakost med ženskami in moškimi v skladu z madžarsko ustavo, primarno zakonodajo, načeli in vrednotami Evropske unije ter zavezami in načeli na podlagi mednarodnega prava. Poleg tega je enakost žensk in moških kot temeljna vrednota zapisana v Pogodbah Evropske unije, zlasti v členu 2 PEU in členu 8 PDEU. V skladu z navedenim in nacionalno zakonodajo Madžarska pojem „spol“ (angl. gender) razlaga kot sklicevanje na „biološki spol“ (angl. sex), pojem „enakost spolov“ pa kot sklicevanje na „enakost med ženskami in moškimi“.“

IZJAVA POLJSKE

„Enakost med ženskami in moškimi je kot temeljna pravica zagotovljena s Pogodbama Evropske unije. Poljska zagotavlja enakost med ženskami in moškimi v okviru poljskega nacionalnega pravnega sistema v skladu z mednarodnimi pogodbami o človekovih pravicah ter v okviru temeljnih vrednot in načel Evropske unije.

Zato bo Poljska izraz „enakost spolov“ razlagala kot enakost med ženskami in moškimi v skladu s členoma 2 in 3 Pogodbe o Evropski uniji ter členi 8, 153 in 157(3) Pogodbe o delovanju Evropske unije.

Poljska se pridružuje soglasju glede sklepov Sveta o prednostnih nalogah EU za 78. zasedanje Generalne skupščine ZN, in sicer izjemoma in le v okviru priprav na prihajajoče 78. zasedanje Generalne skupščine ZN. Menimo, da zgoraj navedeni specifični elementi niso dogovorjeni jezik in podlaga za prihodnja pogajanja.“

IZJAVA KOMISIJE

„1. Izvedbena pooblastila

„Komisija ugotavlja, da si Svet pridržuje izvedbena pooblastila v zvezi z omejevalnimi ukrepi zaradi vojaške podpore Irana ruski vojni agresiji proti Ukrajini, da bi zagotovil skladnost s postopkom za spremembo in pregled Priloge k Sklepu (SZVP) 2023/XX. Sklicujoč se na člen 291(2) Pogodbe Komisija vztraja pri svojem stališču, da bi bilo bolj ustrezno izvedbena pooblastila prenesti nanjo. Sodišče je v zadevi C-440/14 P, National Iranian Oil Company proti Svetu in Komisiji (v nadaljnjem besedilu: zadeva NIOC), potrdilo, da se izvedena pooblastila lahko podelijo Svetu v ‚ustrezno utemeljenih posebnih primerih‘. Komisija zato meni, da zadeve NIOC ni mogoče šteti za precedens pri vseh ureditvah v zvezi z izvedbenimi pooblastili za uredbe Sveta, s katerimi se nalagajo omejevalni ukrepi. Ker pojem ‚izvajanje‘ zajema uporabo pravil za posebne primere s posamičnimi akti, je nujno, da je izvedbeni organ sposoben zagotoviti spoštovanje vseh postopkovnih jamstev, do katerih so upravičeni zadevni posamezniki.“

2. Izvzetje v humanitarne namene

„Komisija ugotavlja, da se Svetu ni uspelo dogovoriti o sprejetju ustreznega izvzetja v humanitarne namene, ki ga zahtevajo humanitarne razmere v Iranu. Komisija opozarja na širše izvzetje iz resolucije Varnostnega sveta ZN 2664 (2022), vključeno v režim v zvezi z iranskim orožjem za množično uničevanje, poleg tega pa glede na tveganje pretirane skladnosti meni, da bi bilo bolje, da so izvzetja pri različnih omejevalnih ukrepih v zvezi z Iranom dosledna. Svet s svojim delovanjem podpira razdrobljen sistem odstopanj/izvzetij, ki se uporabljajo za različne režime sankcij, ki vplivajo na Iran ali iranske gospodarske subjekte, kar bi lahko otežilo humanitarno pomoč.“

3. Določbe o obveznostih poročanja, izmenjavi informacij in kaznih za kršitve omejevalnih ukrepov

„Komisija glede na iransko vojaško podporo ruski vojni agresiji proti Ukrajini ugotavlja, da Svet ni v celoti uvedel določb o obveznostih poročanja, izmenjavi informacij in kazenskih sankcijah, kadar so te primerne, za kršitve omejevalnih ukrepov, kot sta jih skupaj predlagala Komisija in visoki predstavnik. Komisija meni, da bi bilo treba zadevne določbe vključiti v uredbe Sveta o omejevalnih ukrepih, da se Komisiji omogoči izvajanje njene vloge v skladu s Pogodbo pri zagotavljanju izvajanja prava Unije ter da se zagotovi enotno izvajanje in ustrezno izvrševanje omejevalnih ukrepov EU s strani držav članic.“

4. Prepoved potovanj

„Komisija ugotavlja, da Svet v uredbo Sveta, s katero se sklep Sveta prenaša v zakonodajo EU, ni vključil določb, ki bi prepovedovale vstop na ozemlje držav članic EU ali tranzit prek njega. S tem Svet ne spoštuje ustrezno pristojnosti Unije na podlagi Pogodbe o delovanju EU na področju vizumske politike ter politik nadzora meja in dovoljenih migracij ter ne zagotavlja enotne uporabe omejevalnih ukrepov EU s strani držav članic.“

IZJAVA BELGIJE, FINSKE, NEMČIJE, NIZOZEMSKE IN ROMUNIJE

„Kot sopodpisnice pozdravljamo sprejetje sklepa in uredbe Sveta o omejevalnih ukrepih zaradi vojaške podpore Irana vojni agresiji Rusije proti Ukrajini.

Vendar obžalujemo, da sklep Sveta vsebuje določbo (člen 4), v skladu s katero je za pripravo in spremembo seznamov sankcij potrebno soglasje namesto glasovanja s kvalificirano večino. Ta zahteva bo ovirala učinkovanje in učinkovitost režima sankcij ter doseganje njegovih ciljev.

Sklicujemo se na člen 31(2) PEU, ki določa, da „Svet pri sprejemanju vseh sklepov o izvajanju sklepa o določitvi ukrepov ali stališč Unije odloča s kvalificirano večino“. To pomeni, da je treba odločitve o pripravi in spremembi seznama sankcij sprejemati s kvalificirano večino.

Ponovno želimo potrditi, da naše soglašanje s sklepom Sveta nikakor ne kaže na spremembo našega splošnega stališča glede glasovanja s kvalificirano večino in ga ne bi smeli obravnavati kot precedens.

Glede na navedeno predlagamo, da Svet ponovno obravnava to temo in pod ustreznimi pogoji organizira odprto horizontalno razpravo o tem vprašanju, ki ne bo povezana z nobenim konkretnim predlogom v obravnavi.“
